

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

Методичні рекомендації до виконання
курсової роботи для студентів
спеціальності 8.18010018
«Адміністративний менеджмент»

Київ 2015

УДК 378.147:658(076.5)
ББК У291.984-21я7
У677

Укладач *Н. Г. Чайка*

Рецензент *А. М. Овсянкін*

Затверджено методично-редакційною радою Національного авіаційного університету (протокол № 1/14 від 13.02.2014 р.).

Управління організацією: методичні рекомендації до виконання курсової роботи / уклад. Н. Г.Чайка – К. : НАУ, 2015. – 28 с.

Викладено основні вимоги щодо виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Управління організацією», містить пояснювальну записку, теми курсових робіт, рекомендації щодо визначення мети і завдань дослідження, загальну логіку написання роботи, вимоги до змісту виконаної роботи, а також список рекомендованої літератури.

Для студентів спеціальності 8.18010018 «Адміністративний менеджмент».

ВСТУП

Курс «Управління організацією» належить до міждисциплінарної інтегрованої частини циклів економічних та гуманітарних дисциплін, завданням яких є теоретико-практична підготовка менеджерів. Вказаний курс відповідно до Галузевого стандарту вищої освіти України викладається при підготовці магістрів за спеціальністю специфічних категорій 8.18010018 «Адміністративний менеджмент» кваліфікації 1475.4 «Менеджер (управитель) з адміністративної діяльності».

Одним з головних завдань діяльності адміністративно-управлінського апарату є організація ефективної діяльності, як державних установ, так і приватних фірм, їх структурних підрозділів. Досягти цього можна за рахунок удосконалення процесу управління. Сучасний менеджер повинен чітко уявляти собі сам його процес, досконально знати, як структуру адміністративно-управлінського апарату та його відділів, так і психологічні особливості розвитку управлінської компетентності.

МЕТОЮ вивчення курсу «**Управління організацією**» є засвоєння студентом базових знань про сутність адміністративно-управлінської діяльності, визначення ролі менеджерів різних рівнів у створенні сприятливого морально-психологічного клімату трудового об'єднання, забезпечення внутрішніх та зовнішніх комунікацій, господарсько-управлінських процесів.

За результатом вивчення дисципліни студенти повинні:

ЗНАТИ:

- об'єкт та предмет курсу «Управління організацією», володіти понятійно-категоріальним апаратом курсу;
- сутність управління, його принципи, елементи та взаємодію основних складових;
- фактори зовнішнього середовища, що впливають на організаційну структуру та управлінські технології;
- основні функції управлінських технологій, що забезпечують ефективну діяльність організації (підприємства, установи, закладу);
- основні теорії сучасного менеджменту та відповідні до них управлінські технології.

УМІТИ у складі апарату управління (групи фахівців) та в умовах визначеного терміну виконання, в межах чинного законодавства, використовуючи типові управлінські технології виходячи з установчих документів та враховуючи умови зовнішнього середовища та предметну діяльність організації:

- здійснювати розроблення стратегії розвитку організації;
- на підставі статуту, виходячи з місії та стратегії розвитку, сформулювати складові організаційної структури та структури системи управління організацією (СУО);
- розробляти та документально оформлювати документи щодо планування та контролю діяльності;
- здійснювати розроблення внутрішніх складових організації, формувати рекомендації підлеглим щодо форм і методів роботи із зовнішнім та внутрішнім середовищем;
- здійснювати розроблення та закріплення комунікативних мереж в організації, правил та умов просування корпоративної інформації при прийнятті управлінських рішень;
- розробляти документи, що визначають види та напрями діяльності організації;
- використовуючи моделі відповідних процедур, забезпечувати розроблення системи здійснення контролю в організації (інструкції, положення); забезпечувати розроблення документів, що визначають стандарти організації.

Основний зміст дисципліни подається у програмі, яка складається з чотирьох органічно пов'язаних між собою модулів: **«Загальна теорія організації»**, **«Менеджмент організації»**, **«Кадровий менеджмент»** та **«Управління проектами»**. Дисципліна **«Управління організацією»** викладається впродовж 2 семестрів, за навчальним планом передбачений захист курсової роботи у першому семестрі, теми курсової роботи відповідають першим двом модулям дисципліни.

1. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1.1. **Курсова робота** – одна з основних і ефективних форм самостійної роботи студентів. Вона підбиває підсумки вивчення теоретичного курсу і виконання індивідуального завдання.

1.2. **Мета курсової роботи** – поглиблення та закріплення теоретичних знань, практичних умінь, отриманих студентом у процесі вивчення курсу.

1.3. При її написанні студент повинен виявити глибокі знання законів України, постанов та декретів уряду, спеціальної літератури з вивчених питань. Виконання курсової роботи дає можливість студенту навчитися самостійно працювати з різними інформаційними джерелами, реферувати матеріали періодичної літератури, глибше вивчати основні проблеми організації підприємства і на підставі цього робити самостійні теоретичні і практичні висновки та прогнози.

1.4. Курсова робота з дисципліни «Техніка адміністративної діяльності» є невеликим за обсягом дослідженням одного з актуальних питань діяльності адміністративного апарату підприємства, установи, організації державної або комунальної форм власності, органу виконавчої гілки влади або місцевого самоврядування.

1.5. Студент виконує курсову роботу для засвоєння основних навчальних елементів за тематикою дисципліни «Техніка адміністративної діяльності». В процесі виконання роботи студент має показати:

- знання основних понять, принципів, форм і методів адміністративного управління, структурної системи побудови організації (підприємства, установи), внутрішньої організації їх діяльності;

- уміння вільно орієнтуватися в питаннях правового регулювання діяльності підприємств, установ, організацій всіх форм власності, державних органів;

- розуміння актуальних питань управління у сфері діяльності вибраного об'єкту дослідження;

- здатність аналізувати наявні проблеми, генерувати нові ідеї та обґрунтувати пропозиції щодо розв'язання проблемних питань у сфері діяльності досліджуваного студентом об'єкта;

– оволодіння порядком підготовки, прийняття, організації виконання управлінських рішень, забезпечення контролю їх виконання.

1.6. Тема курсової роботи вибирається студентом самостійно і обумовлює визначення об'єкта, предмета і мети дослідження, а також формування назви самої теми.

1.7. У курсовій роботі студент повинен всебічно й глибоко розкрити зміст обраної теми, показати знання літературних джерел. Зміст теоретичного розділу курсової роботи має відповідати сучасному рівню розвитку науки управління. Студент повинен глибоко висвітлити актуальні проблеми організації діяльності підприємства, проаналізувати статистичні дані.

1.8. При написанні курсової роботи необхідно забезпечити:

- відповідність основних положень роботи та її спрямованості законам України та іншим нормативним актом;
- достатню повноту і комплексність фактичного матеріалу, що дає змогу аналізувати всі основні питання вибраної теми;
- професійну грамотність і достатню глибину аналізу матеріалу;
- використання економіко-математичних методів.

2. СКЛАД, ОБСЯГ І СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Обсяг курсової роботи має бути в межах 25-30 сторінок стандартного формату. Зміст роботи має відповідати плану, який повинен відбивати сутність досліджуваної теми, її внутрішню структуру і логіку дослідження

2.2. Курсова робота повинна мати чітку і логічну структуру, складовими якої є вступ, основна частина та висновки.

2.3. Рекомендується наступна структура роботи:

- зміст;
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаної літератури;
- додатки (за необхідності).

2.4. У вступі необхідно обґрунтовувати актуальність обраної теми, її теоретичну та практичну значимість. Треба також

визначити мету і завдання курсової роботи, вказати які методи дослідження використовувалися при виконанні роботи.

2.5. При написанні основної частини роботи необхідно відповідно до плану глибоко і всебічно розкрити сутність проблеми:

- наводиться стисла характеристика об'єкта дослідження і визначаються проблемні питання його діяльності;
- обґрунтовується оптимальний варіант розв'язання проблемних питань;
- формулюються пропозиції студента, які є результатом проведеного дослідження.

2.6. В роботі необхідно робити посилання на джерельну базу. Поряд з нормативними документами, статистичними даними необхідно використовувати фактичні дані. При викладенні основного матеріалу потрібно робити посилання за встановленою формою.

2.7. У висновках необхідно підвести підсумки дослідження, дати рекомендації з усіх його аспектів, виходячи зі змісту роботи. Рекомендації можуть бути розроблені студентом як самостійно, так і на підставі вивчення й узагальнення передового досвіду, висвітленого у літературних джерелах. Вони повинні бути обґрунтованими, реальними, мати теоретичну і практичну цінність.

2.8. Після висновків розміщується список використаних літературних джерел (не менше 25), а за ними – додатки.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ РОЗДІЛІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Підготовка курсової роботи включає такі етапи:

- вибір теми,
- складання попереднього плану,
- підбір літературних джерел і фактичного матеріалу,
- консультація з науковим керівником і уточнення плану роботи,
- написання та оформлення курсової роботи,
- передання її на кафедру для рецензування,
- доопрацювання після рецензії,
- захист роботи.

3.2. Вибір теми курсової роботи

3.2.1. Перший етап виконання курсової роботи – вибір теми.

Студент самостійно обирає одну з рекомендованих тем написання курсової роботи.

3.2.2. Студент узгоджує з керівником основне завдання написання курсової роботи.

Тема 1. Система менеджменту організації (вказати назву організації).

Завдання курсової роботи: використовуючи типові управлінські технології, проаналізувати виробничу структуру підприємства та його підрозділів; визначити делегування повноважень та відповідальності; охарактеризувати процес планування на підприємстві та організацію контролю на підприємстві, надати рекомендації щодо покращення систем планування (організації контролю).

Тема 2. Організаційна структура системи управління організацією (підприємством, закладом, установою).

Завдання курсової роботи: використовуючи типові управлінські технології, проаналізувати типи адміністративного апарату управління; розглянути лінійні і штабні повноваження менеджерів вищої, середньої та низової ланки; визначити ефективність організації розподілу повноважень між лінійними та штабними керівниками апарату управління; з'ясувати принципи департаменталізації в організації; типи організаційної структури управління (характеристика, переваги, недоліки); надати рекомендації щодо методик вибору ефективної оргструктури для конкретної організації (підприємства, закладу, установи) за сучасних умов України.

Тема 3. Система аналізу та оцінка рівня менеджменту організації (вказати назву організації).

Завдання курсової роботи: використовуючи типові управлінські технології, проаналізувати значення, мету і завдання діяльності конкретної організації, обраної для аналізу; надати характеристику конкретної організації (підприємства, закладу, установи); за допомогою методик оцінки рівня менеджменту: методик оцінки ефективності функціонування системи організації та методик оцінки ефективності організаційної діяльності навести систему показників аналізу рівня менеджменту; надати

рекомендації щодо вибору ефективної системи менеджменту для конкретної організації.

Тема 4. Стратегічне планування діяльності організації (підприємства, установи, закладу).

Завдання курсової роботи: використовуючи типові управлінські технології, проаналізувати роль, значення, мету та характеристику стратегічного планування конкретної організації; визначити стратегію, обрану організацією (склад, вплив на досягнення мети); з'ясувати процес розробки стратегії, визначити стратегічні цілі та альтернативи на аналогічних підприємствах України; надати рекомендації щодо вибору ефективних методів стратегічного планування та процесу реалізації стратегії конкретної організації.

Тема 5. Планування та прогнозування діяльності організації (підприємства, установи, закладу).

Завдання курсової роботи: використовуючи типові управлінські технології, проаналізувати місію, мету та цілі підприємства; з'ясувати наявні протиріччя мети та системи тактичного планування; надати рекомендації щодо вибору ефективних методів планування виробничої діяльності, регулювання виробництва шляхом оперативного планування, впровадження ситуаційного менеджменту.

Тема 6. Організація контролю діяльності організації (підприємства, установи, закладу).

Завдання курсової роботи: використовуючи типові управлінські технології, проаналізувати систему контролю, завдання та значення в забезпеченні прибуткової діяльності; охарактеризувати види стандартів і критеріїв, що впроваджені у менеджмент конкретної організації, обраної для аналізу, а також методи їх розробки; надати рекомендації щодо вибору ефективних методів процесу контролю та методів його оцінки; розробити модель процесу контролю для обраної організації або модель поведінки та дії менеджера у відповідності до результатів контролю.

Тема 7. Система оцінки економічної ефективності менеджменту організації (підприємства, установи, закладу).

Завдання курсової роботи: використовуючи типові управлінські технології, проаналізувати ефективність управління

конкретною організацією, обраної для аналізу; охарактеризувати методи оцінки економічної ефективності виробництва та управління; за допомогою методики розрахунків загальних і часткових показників зростання економічної ефективності виробництва та управління: навести систему показників економічної ефективності обраної організації; надати рекомендації щодо вибору напрямів підвищення ефективності загальної діяльності організації, впровадження комплексної системи управління ефективністю виробництва.

Тема 8. Зовнішнє середовище в підприємницькій діяльності.

Завдання курсової роботи: використовуючи типові управлінські технології, проаналізувати роль зовнішнього середовища у роботі організації (підприємства, установи, закладу); з'ясувати фактори віддаленого впливу зовнішнього середовища; охарактеризувати конкурентне середовище підприємства; надати рекомендації щодо врахування оперативного впливу змінних умов зовнішнього середовища на систему планування, використання технологій ситуаційного менеджменту.

Тема 9. Внутрішнє середовище підприємства та організаційні відношення в системі менеджменту.

Завдання курсової роботи: використовуючи типові управлінські технології, проаналізувати спрямування основної діяльності організації (підприємства, установи, закладу), функціональний розподіл праці; визначити мету організації, завдання; проаналізувати технологічну підсистему; організаційну підсистему; охарактеризувати роль координації в організаційну процесі; надати рекомендації щодо впровадження більш ефективних методів та технологій менеджменту в діяльність конкретної організації.

Тема 10. Особливості управлінської праці в менеджменті організації (вказати назву організації).

Завдання курсової роботи: використовуючи типові управлінські технології, проаналізувати зміст управлінської діяльності конкретної організації (підприємства, установи, закладу); з'ясувати завдання менеджера в управлінні діяльністю підприємства або підрозділу; визначити основні види розподілу та кооперації управлінської праці; надати рекомендації щодо впровадження більш ефективних методів розподілу праці,

запропонувати проектування розподілу та кооперації праці (підвищення рівня керівництва соціальною діяльністю).

4. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ РОЗДІЛІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Складання плану курсової роботи

4.1.1. План – основа будь-якої роботи. План визначає структуру, зміст, логічний взаємозв'язок частин роботи. З плану видно, наскільки глибоко студент вивчив матеріал обраної теми і зміг виділити головне, як він зрозумів проблему в цілому і окремі її частини.

4.1.2. На основі вивчення нормативних документів, статистичних збірників, спеціальної літератури, консультації з викладачем студент складає спочатку стислий, а потім деталізований план курсової роботи, який у процесі подальшої роботи може доповнюватись і уточнюватись.

4.1.3. План роботи та її основні положення необхідно узгоджувати з викладачем, який веде курс, чи з керівником роботи. Структура плану повинна підкреслювати дослідницьку спрямованість роботи і відповідати вимогам, що ставляться до курсової роботи.

4.2. Визначення об'єкта та предмета дослідження

4.2.1. Об'єкт дослідження може бути:

- організація (підприємство, заклад, установа) будь-якої форми власності або його адміністративний апарат,
- орган виконавчої влади (системи самоврядування), структурний підрозділ в їх складі;
- громадські організації будь-якого рівня або структурний підрозділ в їх складі.

4.2.2. Бажано, щоб попередня трудова діяльність студента співпадала з діяльністю вибраного об'єкта дослідження або була близькою до неї. Це полегшало б вивчення матеріалу, необхідного для виконання теми курсової роботи, сприяло б максимальному використанню власного досвіду.

4.2.3. Предметом дослідження студент може обрати:

- внутрішню організацію діяльності об'єкта дослідження;
- окремий її аспект (регламентацію, планування, контроль виконання тощо);

- організацію виконання окремого завдання або функції (підфункції) досліджуваного об'єкта;
- організацію проведення моніторингу адміністративної (управлінської) діяльності.

4.2.4. Процес дослідження має спрямуватися студентом на розв'язання характерних проблемних питань, які виникають в діяльності об'єкта дослідження, на удосконалення внутрішньої організації діяльності об'єкта, більш успішне виконання ним відповідних завдань і функцій.

4.3. Визначення мети дослідження

4.3.1. Мета дослідження має зводитися до удосконалення організації і підвищення ефективності діяльності об'єкта дослідження.

4.3.2. Дослідження не може обмежуватися простим описом існуючої організації. Студент в процесі дослідження обов'язково має дати відповіді на запитання: «як є», «як має бути», «як це зробити» і «що для цього потрібно».

4.4. Завдання дослідження і загальна логіка його виконання

4.4.1. Завдання дослідження формулюються відповідно до мети, яка визначена при виборі теми курсової роботи.

Як правило, застосовується класична тричленна форма представлення завдань дослідження. Наприклад, розглянути предмет дослідження і визначити проблеми удосконалення діяльності об'єкта дослідження; обґрунтувати шляхи розв'язання цих проблем; розробити пропозиції щодо удосконалення діяльності об'єкта дослідження.

4.4.2. Вивчення предмета дослідження рекомендується починати з ознайомлення із законодавчими і нормативними актами, які відносяться до сфери діяльності об'єкта дослідження і визначають його правовий статус.

Наприклад, якщо об'єктом дослідження обрано підприємство містобудування, архітектури чи житлово-комунального господарства, то студент знайомиться з положеннями Конституції України, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України, розпорядженнями голів обласної і районної держадміністрацій, наказами начальників управління містобудування та архітектури, управління житлово-комунального

господарства обласної держадміністрації з тих питань, які відносяться до сфери діяльності підприємства. Необхідно чітко і стисло представити організацію і взаємодію Уряду, Міністерства, Держкомітету, МДА, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій і окремих громадян у тій сфері, з якою пов'язана діяльність об'єкту. Студент порівнює існуючу практику з вимогами Конституції України, законів та інших нормативно правових актів.

У випадку, який розглядається, студенту необхідно ознайомитися з Статутом підприємства, програми соціально-економічного розвитку району, перспективними і поточними планами роботи підприємства, посадовими інструкціями працівників, аналізувати про якісний склад управлінського апарату тощо. В цілому необхідно сформулювати системне уявлення про діяльність об'єкта дослідження.

4.4.3. Далі студент вивчає проблеми (проблемні питання), які виникають при виконанні об'єктом дослідження закріплених за ним завдань і функцій, а також при використанні ним наданих йому прав (здійсненні повноважень).

4.4.4. Студент вивчає за публікаціями передовий досвід, зарубіжну практику відповідно до теми курсової роботи тощо.

4.4.5. У процесі вивчення предмета дослідження необхідно сформулювати характерні проблеми і питання, які виникають у сфері діяльності об'єкта дослідження, а також проаналізувати основні причини, які їх породжують. Результати аналізу рекомендується представити у робочій таблиці.

4.4.6. Причини необхідно класифікувати залежно від організаційно-правового рівня, на якому можливе розв'язання тієї або іншої проблеми (табл. 1).

Таблиці 1

Визначення проблем управлінської діяльності в організації

Завдання, функції і права (повноваження) об'єкта дослідження	Характерні проблемні питання	Причини їх виникнення

Так, деякі проблеми потребують законодавчого врегулювання відповідних правових відносин, деякі пов'язані з організацією

роботи на вищих ієрархічних рівнях державного управління, але в будь-яких випадках ефективна діяльність залежить від повного використання наданих об'єкту дослідження повноважень.

4.4.7. При обґрунтуванні шляхів розв'язання проблемних питань у сфері діяльності об'єкта дослідження студент:

- аналізує фактори, які впливають на розв'язання проблемних питань;

- вивчає заходи, які вживаються для розв'язання цих питань, оцінюється, наскільки відповідні заходи досягають мети;

- визначає, чому заходи, які вживаються, є недостатніми;

- аналізує позиції адміністративного апарату організації (підприємства, установи), вивчає точку зору посадових і службових осіб (по документах, виступах, публікаціях);

- обґрунтовує оптимальний підхід до розв'язання проблемних питань (з урахуванням факторів, які впливають на процес розв'язання, з формулюванням аргументів на користь запропонованого варіанту).

4.4.8. Далі студент розробляє пропозиції щодо впровадження обґрунтованого ним оптимального підходу до розв'язання проблемних питань.

4.4.9. Пропозиції студента щодо удосконалення організації і підвищення ефективності діяльності об'єкта дослідження мають бути наближені до їх практичної реалізації, набувати форми управлінських рішень, які необхідно підготувати або які підготовлено за ініціативою студента і прийнято в установленому порядку відповідною організацією або органом виконавчої влади, місцевого самоврядування.

4.4.10. Крім переліченого, робота обов'язково має містити висновки і рекомендації щодо вдосконалення питань обраної теми. Наприклад, пропозиції обговорено і схвалено на нараді у відділі; підготовлено питання для розгляду на колегії управління; наказом начальника структурного підрозділу затверджено план заходів; прийнято відповідне рішення; направлено пропозиції до розділу програми розвитку відповідної організації тощо.

4.4.11. Підготовка документів (проектів нормативно-правових актів, розпоряджень, наказів, планів, програм тощо) має розглядатися студентом у зв'язку з удосконаленням організації і підвищення ефективності діяльності досліджуваного об'єкта.

4.5. Підбір літератури, статистичної інформації та інших матеріалів

4.5.1. Літературу з питань курсової роботи студент підбирає самостійно, використовуючи для цього бібліотечний каталог. Консультацію з питань підбору літератури студент може отримати у викладачів кафедри чи у працівників бібліотеки. Рекомендований кафедрою перелік літератури включений до видання (додаток В).

4.5.2. Особливу увагу слід звернути на першоджерела, що стосуються теми, періодичні видання (газети, журнали), наукові статті, передовий вітчизняний і зарубіжний досвід.

4.5.3. Статистичну інформацію можна знайти у спеціальних виданнях Держкомстату України, Мінекономіки України, Мінфінансів України, Мінпраці та соціально політики України та періодичних виданнях.

4.5.4. Після складання бібліографії студент повинен приступити до вивчення літератури.

4.5.5. Може бути, що у науковій літературі немає єдиної точки зору з питань, які досліджує студент. У цьому разі слід навести думки кількох авторів, дати критичну оцінку їхніх поглядів. Одночасно студент повинен викласти власні погляди з досліджуваних проблем. Це допомагає глибше засвоїти матеріал.

4.5.6. У списку використаної літератури треба подати джерела у такій послідовності: закони України, постанови і декрети уряду, статистичні збірники, потім загальна наукова література в алфавітному порядку із зазначенням прізвища та ініціалів автора. Зразки оформлення літературних джерел наведено у додатку Б.

4.5.7. Треба також вказати матеріали, які були зібрані на підприємствах та організаціях при написанні роботи.

4.5.8. Посилання на першоджерела необхідно подавати по тексту курсової роботи у квадратних дужках. Так, посилання [7, с. 44–45] свідчить, що 7 – це порядковий номер джерела, позначеного у списку літератури, а 44–45 – сторінки із вказаного джерела.

4.6. Оформлення курсової роботи

4.6.1. Робота повинна оформлена друкарським засобом грамотно і охайно, без граматичних помилок.

4.6.2. При оформленні курсової роботи слід дотримуватися установлених стандартом вимог. Текст друкується на білому папері

формату А4. Кожна сторінка обмежується полями: зліва – 30 мм, справа – 10 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм.

4.6.3. Титульний аркуш оформляється відповідно до зразка (додаток А).

4.6.4. Кожна структурна частина плану починається з нової сторінки і повинна мати свій заголовок. Відстань між заголовком і текстом має бути 15-20 мм (1 інтервал).

4.6.5. Основні питання, що зазначені в плані курсової роботи та розкривають її зміст, виокремлюються шрифтом та інтервалами.

4.6.6. На всі таблиці, схеми, малюнки, графіки у тексті необхідно давати посилання. Назви таблиць мають відображати основний зміст числової інформації. Таблицю розміщують після першого посилання на неї в тексті. Кожна таблиця супроводжується порядковим номером. Таблиці і схеми допоміжного чи довідкового характеру слід винести у додатки.

4.6.7. Кожна сторінка, починаючи зі змісту має бути пронумерована. Номер сторінки проставляється в правому верхньому кутку сторінки.

4.6.8. Після списку літератури студент ставить свій підпис і дату виконання роботи.

4.6.9. Завершену роботу студенти подають на кафедру технологій управління згідно із терміном, визначеним навчальним графіком.

5. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1. Курсову роботу рецензує викладач кафедри. У рецензії він визначає позитивні сторони і недоліки роботи.

5.2. Курсова робота, яка має позитивну оцінку, допускається до захисту.

5.3. При підготовці до захисту студенту необхідно ознайомитися з рецензією.

5.4. На захисті студент повинен розкрити основний зміст роботи, обґрунтувати свій погляд, відповісти на запитання рецензента і членів комісії.

5.5. Після захисту курсової роботи студент отримує оцінку, яку викладач виставляє в екзаменаційну відомість та залікову книжку студента, наприклад, так: **96/Відм./А, 85/Добре/В, 77/Добре/С, 69/Задов./D, 61/Задов./Е** тощо (табл. 2).

5.6. Оцінка за курсову роботу виставляється у відповідності до системи критеріїв оцінювання, що розроблена на кафедрі технологій управління, оцінки за виконання та захист курсової роботи у балах відповідно до оцінок за національною шкалою та шкалою ECTS

Таблиця 2

Відповідність оцінок за різними шкалами

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за одинадцяти-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
			Оцінка	Пояснення
100	Відмінно	Найвища оцінка	A	Відмінно (відмінне виконання робіт лише з незначною кількістю несуттєвих помилок)
99		Відмінно		
96-98		Дуже добре		
89-95	Добре	Добре	B	Дуже добре (рівень виконання вище середнього з кількома помилками)
77-88		Вище середнього		
60-76		Середній рівень	C	Добре (у загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
40-59	Задовільно	Нижче середнього	D	Задовільно (непогане виконання, але зі значною кількістю недоліків)
23-39		Задовільно	E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
11-22	Незадовільно	Мало задовільно	FX	Незадовільно (з можливістю виконання окремих видів робіт та повторного розгляду звіту)
4-10		Незадовільно	F	Незадовільно
1-3		Низька оцінка		

5.7. Робота, оцінена незадовільно, має бути перероблена протягом терміну встановленого кафедрою. Студент, що отримав незадовільну оцінку не допускається до екзамену з даного курсу.

5.8. Оцінку «відмінно» отримує студент, котрий охайно і правильно оформив курсову роботу, яка містить глибокий аналіз питань, обраної теми, чітко сформульовані та аргументовані висновки та пропозиції, елементи наукового дослідження в теоретичному аспекті та певний практичний результат.

5.9. Оцінку «добре» одержує студент за роботу, в якій виконані всі зазначені вище вимоги, але є деякі недоліки стилістичного чи методичного характеру, недостатньо аргументовані висновки та пропозиції. Ця робота має бути виконана правильно й акуратно.

5.10. Оцінку «задовільно» отримує студент, у якого робота містить мало елементів наукового дослідження, теоретичні питання розкриті неповно, висновки і пропозиції аргументовані недостатньо, оформлення неохайне.

5.11. Роботи, які не відповідають встановленим вимогам повертаються на доопрацювання.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ДСТУ 2732-94. Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення. – К.: Держстандарт України, 1994. – 33 с.
2. ДСТУ 3843-99. Державна уніфікована система документації. Основні положення. – К.: Держстандарт України, 2000. – 8 с.
3. ДСТУ 3844-99. Державна уніфікована система документації. Формуляр зразок. Вимоги до побудови. – К.: Держстандарт України, 2000. – 9 с.
4. ДСТУ 3966-2000. Термінологія. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять. – К.: Держстандарт України, 2000. – 33 с.
5. *Єріна А. М.* Методологія наукових досліджень : [навч. посібник для студ. вищих навч. закладів] / А. М. Єріна, В. Б. Захожай, Д. Л. Єрін. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 212 с.
6. *Куриленко Т. П.* Методичні рекомендації до написання дипломних робіт для студентів спеціальності 0501 «Економіка і підприємництво» / уклад.: Т. П. Куриленко, М. В. Мних, Т. І. Маньковська. – К. : АМУ, 2002. – 24 с.
7. *Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій* // Бюлетень ВАК України. – 2007. – № 6. – С. 12–31.
8. *Чайка Н. Г.* Методичні рекомендації щодо виконання курсової (творчої) роботи з дисципліни «Техніка адміністративної діяльності» (для магістрів) / Н. Г. Чайка. – К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. – 25 с.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ**

Кафедра технологій управління

Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр
Спеціальність 8.18010018 – «Адміністративний менеджмент»

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни «Управління організацією»

на тему: «Управління програмуванням та плануванням в діяльності організації»

Студент групи АМ-501М

Науковий керівник

Іваненко Олексій
Сергійович
к.і.н., доцент кафедри
технологій управління
Чайка Н.Г.

Київ 2014

**Приклади оформлення бібліографічного опису у списку
використаних джерел при написанні курсової роботи**

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги:	
Один автор	<p>Атаманчук Г. В. Теория государственного управления : [курс лекций] / Григорий Васильевич Атаманчук. – М. : Юридическая литература, 1997. – 400 с.</p> <p>Mintzberg H. The Rise and Fall of Strategic Planning / Henry Mintzberg. – New York : The Free Press, 1994. – 416 p.</p>
Два автори	<p>Алдохин И. П. Экономическая кибернетика : уч. пос. [для студентов вузов] / И. П. Алдохин, С. А. Кулиш. – Харьков : Вища школа, 1983. – 224 с.</p> <p>Геєць В. М. Інноваційні перспективи України / В. М. Геєць, В. П. Семиноженко. – Харків : Константа, 2006. – 272 с.</p>
Три автори	<p>Багриновский К. А. Современные методы управления технологическим развитием / К. А. Багриновский, М. А. Бендииков, Е. Ю. Хрусталева. – М. : РОССПЭН, 2001. – 272 с.</p>
Чотири автори	<p>Україна і світовий ринок озброєнь / [В. М. Чумак, В. М. Бегма, А. Ф. Кукін, В. Л. Заборський] – К. : НІСД, 1997. – 118 с.</p>
П'ять і більше авторів	<p>Перехідна економіка : [підручник] / [В. М. Геєць, Є. Г. Панченко, Е. М. Лібанова та ін.]; за ред. В. М. Гейця. – К. : Вища шк., 2003. – 591 с.</p>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Без автора	Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб. наук. праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. – Чернівці : Рута, 2007. – 310 с. Економіка підприємства: Структурно-логічний навч. посібник / За ред. С. Ф. Покропивного. – К. : КНЕУ, 2001. – 457 с.
Словники	Словник іншомовних слів: 23000 слів та термінологічних сполучень [уклад.: Л. О. Пустовіт та ін.] – К. : Довіра, 2000. – 1018 с. Державне управління: словник-довідник / [заг. ред. В. М. Князєв, В. Д. Бакуменко]. – К. : Вид-во УАДУ, 2002. – 228 с.
Автореферати дисертацій	Палій О. А. Національна безпека України в контексті євроатлантичної інтеграції : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук : спец. 21.01.01 «Основи національної безпеки держави» / Олександр Андрійович Палій. – К., 2006. – 13 с.
Продовжувані видання	Актуальні проблеми реалізації політики національної безпеки України в оборонній сфері : [наук.-інформ. зб. / заг. ред. В. П. Горбуліна]. – К. : ДП НВЦ «Євроатлантикінформ», 2006. – 192 с. – (Серія: Дослідження і розробки у сфері євроатлантичної інтеграції України ; вип. 27).
Перекладні видання	Холден К. Економічне прогнозування: вступ / К. Холден, Д. А. Піл, Дж. Л. Томпсон; пер. з англ. О. Комашко. – К. : Інформ-Техніка-ЕМЦ, 1996. – 216 с. Томпсон А. А. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: [учебник для вузов] / А. А. Томпсон, А. Дж. Стрикленд ; [пер. с англ. под ред. Л. Г. Зайцева, М. И. Соколовой]. – М. : Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. – 576 с.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Статистичні видання	Зовнішня торгівля України товарами і послугами у 2007 році : у 3 т. : [стат. зб. / відп. за вип. А. О. Фризоренко]. – К. : Держкомстат України, 2008. – Т. 3. – 114 с. Основні засоби України у 2007 році : [стат. бюлетень / за ред. Л. М. Овденко ; відп. за вип. Н. Г. Луценко]. – К. : Держкомстат України, 2008. – 294 с.
Законодавчі видання	Закон України «Про Загальнодержавну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій» від 09.04.2004 р. № 1676-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 18. – С. 9–15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про схвалення Державної програми розвитку промисловості на 2003-2011 роки» від 28.07.2003 р. № 1174 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 31. – С. 78–108.
Складова частина книги, збірника	Микитенко В. В. Розроблення стратегії та політики макросистемної еволюції на синергетичних засадах / Вікторія Володимирівна Микитенко // Економіка промисловості : [зб. наук. праць / відп. ред. Л. В. Дейнеко]. – К. : РВПС України НАН України, 2007. – С. 4–15.
Стаття в журналі	Смолін І. Концепція стратегічного планування в динамічному конкурентному середовищі / Ігор Смолін // Конкуренція. – 2004. – № 6. – С. 30–36. Авдашева С. Государственная поддержка в регионах: состояние и проблемы реорганизации / С. Авдашева, О. Ястребова // Вопросы экономики. – 2001. – № 5. – С. 113–124.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Стаття в газеті	Сунгуровський М. Україна–НАТО: проблема свідомого вибору / Микола Сунгуровський // Дзеркало тижня. – 2006. – № 46. – С. 5. Кондратьєв О. В. Оцінка фінансової стійкості підприємства та її показники / О. В. Кондратьєв // Фінанси України. – 1996. – №11. – С. 44–52.
Електронні ресурси	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс] // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14 . Їжак О. Перспективи змін структури власності оборонно-промислового комплексу України [Електронний ресурс] / О. Їжак, А. Шевцов // Аналітичні записки Національного інституту стратегічних досліджень щодо проблем і подій суспільного розвитку. – 2007. – Травень. – Режим доступу : http://www.niss.gov.ua/Monitor/may/14.htm .

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Арутюнова Л. М.* Теория организации: учебное пособие / Л. М. Арутюнова, Е. В. Пирогова. – Ульяновск: УлГТУ, 2007. – 110 с.
2. *Бабець Є. К.* Основи менеджменту: навч. посіб. / Є. К. Бабець, А. Г. Максимчук, В. П. Стасюк, А. П. Чернов / МОН. – К.: Професіонал, 2007. – 496 с.
3. *Акулов В. Б.* Теория организации : учебн. пособ. [Электронный ресурс] / В. Б. Акулов, М. Н. Рудаков. – Петрозаводск: ПетрГУ, 2002. - Режим доступа: vakulov@mainpgu.karelia.ru.
4. *Гуменюк В. Я.* Планування та організація виробничої діяльності підприємства: навч. посіб. / В. Я. Гуменюк, Г. М. Юрчик. – Рівне: НУВГП, 2009. – 145 с.
5. *Друкер П. Ф.* Энциклопедия менеджмента / Питер Друкер ; пер. с англ. – М. : ИД «Вильямс», 2004. – 432 с.
6. *Дубич К. В.* Основи теорії управління та менеджменту: навч. посіб. / К. В. Дубич, О. Г. Кірічок, В. К. Процюк. –К.: Пектораль, 2005. – 104 с.
7. *Кіндрацька Г. І.* Стратегічний менеджмент : навч. посібник / Г. І. Кіндрацька / МОН; Національний університет «Львівська політехніка». – 2-е вид., перероб. і доп. – Львів: Львівська політехніка, 2010. – 406 с.
8. *Колосов А. М.* Теорія організації : навч. посібник / А. М. Колосов, Н. В. Прус. – Луганськ: Вид-во «Елтон-2», 2014. – 212 с.
9. *Кравцов В. І.* Теорія організації : навч. посібник / В.І. Кравцов. – К. : НАУ, 2010. - 48 с.
10. *Макарова Н. Н.* Теория организации. Конспект лекций с практическими заданиями / Н. Н. Макарова. – Томск: ТПУ, 2001. – 73 с.
11. *Монастирський Г. Л.* Теорія організації : навч. посібник / Г. Л. Монастирський. – К. : Знання, 2008. –319 с.
12. *Мостенська Т. Л.* Менеджмент: підруч. / Т. Л. Мостенська, В. О. Новак, М. Г. Луцький, О. В. Ільєнко / МОН МС України, Національний університет харчових технологій, Національний авіаційний університет. – 2-е вид. – К.: Кондор, 2012. – 757 с.

13. *Мошек Г. Є.* Менеджмент : навчальний посібник для дистанційного навчання / Г. Є. Мошек, Ю. В. Поканевич, А. С. Соломко, А. В. Семенчук; Мошек Г. Є., ред. / МОН. – К. : Кондор, 2009. – 388 с.

14. *Осовська Г. В.* Менеджмент організацій. Для самостійного вивчення : навч. посіб. / Г. В. Осовська, О. А. Осовський / МОН. – К. : Кондор, 2009. – 377 с.

15. *Пушкар Р. М.* Менеджмент: теорія та практика : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Р. М. Пушкар, Н. П. Тарнавська. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Тернопіль: Карт-бланш, 2003. – 488 с.

16. *Смирнов Э. А.* Теория организации : учебн. пособ. / Э. А. Смирнов. – М. : ИНФРА-М, 2000. – 248 с.

17. *Тарасов В.* Тектология А. Богданова и неоклассическая теория организаций – предвестник эры реинжиниринга / В. Б. Тарасов // Проблемы теории и практики управления. – 1998. – № 4. – С. 67–72.

18. *Трут О. О.* Операційний менеджмент : підруч. / О. О. Трут / МОН МС України. – К. : Академвидав, 2013. – 347 с.

Навчальне видання

УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

Методичні рекомендації до виконання
курсової роботи для студентів
спеціальності 8.18010018
«Адміністративний менеджмент»

Укладач ЧАЙКА Наталія Григорівна

В авторській редакції

Технічний редактор *А. І. Лавринович*
Комп'ютерна верстка *Н. С. Ахроменко*

Підп. до друку 20.11.2015. Формат 60x84/16. Папір офс.
Офс. друк. Ум. друк. арк. 1,63. Обл.-вид. арк. 1,75.
Тираж 100 пр. Замовлення № 213-1.

Видавець і виготівник
Національний авіаційний університет
03680. Київ-58, проспект Космонавта Комарова, 1

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 977 від 05.07.2002